

εἰ μὴ ὁσάκις ἐνθυμείτο νὰ μ' ἐρωτήσῃ ἐὰν κάθημαι ἀκόμη εἰς τὰ ὀπίσθια τοῦ ἵππου, φαίνεται ὅτι κατείχετο ὑπὸ τῶν αὐτῶν μετ' ἐμοῦ σκέψεων, διότι δὲν ἔπαυε μαστίζων τὸν ἵππον διὰ νὰ τρέχῃ ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον.

ὑπὸ τοιαύτας περιστάσεις δὲν ἦτο ἀπίθανον νὰ ἐρωτήσῃ μετ' ὀλίγον, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ πλέον κανεὶς ἐπὶ τῶν ὀπίσθιων τοῦ ἵππου νὰ τῷ ἀπαντήσῃ. Ὁ Θύμιος τὸ ὑπωπτεύθη ἐγκαίρως κατ' εὐτυχίαν. Ἐξεζώσθη λοιπὸν ἐν μέρος τῆς πολυγύρου ἐρυθρᾶς τοῦ ζώνης καὶ τὸ ἐτύλιξε δύο τρεῖς φορές περὶ ἐμὲ καὶ περὶ τὴν μέσην του συγχρόως. Τοιοῦτοτρόπως προσητημένος πλέον ἀσφαλῶς εἰς αὐτόν, ὡς ἐὰν ἤμην κανὲν ἄψυχον παράρτημα, ἐξ ὅσον φέρουν οἱ χωρικοὶ συνήθως ἐσφιγμένα περὶ τὴν ζώνην των, ἐξηκολούθησα τὸ φανταστικὸν ἐκεῖνο ταξειδίον, τοῦ ὁποῦ τὰς ἐντυπώσεις ποτὲ δὲν ἐλησμόνησα.

(Ἔπεται συνέχεια.)

Γ. Μ. ΒΙΖΥΗΝΟΣ

ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΕΙΣ ΦΡΕΝΟΚΟΜΕΙΟΝ

(Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε σελ. 349).

Καὶ Κάρολος ὁ Θ'. παρηκολουθεῖτο ὁσάκις ἐμόναζεν, ὑπὸ κραυγῶν καὶ ὤρυγῶν τῶν θανατηθέντων Οὐγενότων. Ἀναλογισθῶμεν πρὸς τούτοις καὶ τὰς παραισθησίας τῶν ὀδοιπορούντων τὰς ἐρήμους, τὴν *Fata morgana*. Ἐπίσης καὶ οἱ θνήσκοντες τῆς πείνης καὶ δίψης ταρασσονται τὸ πνεῦμα κατὰ τὰς τελευταίας αὐτῶν στιγμᾶς, διὸ οἱ μὲν βλέπουσιν ἐν ὄραματι πρὸ τοῦ θανάτου τραπέζας πλήρεις φαγητῶν, οἱ δὲ ἀκούουσι τὸν ψιθυρὸν τοῦ ὕδατος ῥυακίων καὶ πηγῶν.

Ἀσθενής τις πρὸ ἡμῶν ἐβλεπεν ἑκατομμύριον ἀγελαδῶν, ὃ δὲ νέος Γερμανὸς *Staps* ὁ θελήσας νὰ δολοφονήσῃ τὸν αὐτοκράτορα *Ναπολέοντα* ἐν *Schönbrunn* εἶχεν ἰδεῖ τὸ πνεῦμα τῆς Γερμανίας, ὅπερ πρόετρεπε καὶ ὤθει αὐτόν εἰς τὴν πράξιν.

Ὁ φρενοβλαθὴς βλέπει καὶ ἀκούει ὅ,τι σκέπτεται. Μελαγχολικός τις, εἰς ὃν ὁ *Esquirol* ἔκαμε λόγον περὶ τῶν πλανῶν καὶ τῆς ἀπάτης τῶν παραισθησιῶν ἀπήντησε. — Σκέπτεσθε καὶ σεῖς ἐνίοτε, κύριε δόκτωρ; — «Ἀναμφιβόλως». — «Καλὰ λοιπόν, σεῖς σκέπτεσθε ἡσύχως, ἐνῶ ἐγὼ — σκέπτομαι μεγαλοφώνως.

Ἐπὶ τοῦ διαδρόμου συνάπτεται μεταξύ ἱατροῦ καὶ τῶν περιπατούντων ἀσθενῶν φιλικωτάτη συνδιάλεξις. Ἄλλον ἐρωτᾷ ἂν ἐκοιμήθη ἡσύχως, ἄλλον ἂν ἔχη ὄρεξιν, ἄλλον ἐὰν κρυώνῃ, εἰς ἄλλον δίδεται ἐπιστολὴ ἐκ τῆς πατρίδος. Πάντα δὲ ταῦτα γίνονται φιλανθρωπώτατα καὶ ἐν μέτρῳ.

Ἄλλ' ἰδοῦ ἔρχεται πρὸς ἡμᾶς λευκοπύγων ἐργάτης μὲ τὴν ἐργατικὴν ποδιάν. Ἀνοίγει μόνος

τὴν θύραν, φέρων πηλοφόρον σκαφίδιον πλήρες εἰς τὴν μίαν χεῖρα, κρατεῖ εἰς τὴν ἄλλην μυστρίον καὶ σφυρίον καὶ μᾶς χαιρετᾷ φιλικωτάτα.

Ὁ ἀνὴρ φαίνεται ἐβδομηκοντούτης, διήνυσε πλείω τῶν 20 ἐτῶν ἐν τῷ καταστήματι, ἐπειδὴ δὲ ἤσκει τὸ ἐπάγγελμα τοῦ κτίστου, εἶνε ἀπησχολημένος εἰς τὰς μικρὰς ἐπιδιορθώσεις τοῦ καταστήματος. Ἰσχυρὸς ἄλλ' εὐθυτενὴς τὸ σῶμα ἵσταται πρὸ ἡμῶν ὡς ἀληθὴς στρατιώτης, φέρων τὴν δεξιάν ὡς ἐν ὑπηρεσίᾳ ἐπὶ τοῦ πιλικίου. — «Λοιπόν, φίλτατε *E.* . .» εἶπεν ὁ ἱατρὸς «διηγηθῆτε εἰς τὸν κύριον *M.* . . πρῶν ἀξιωματικόν, τὰ τῶν ταξειδίων σας, διότι ὁ κύριος ἐνδιαφέρεται πολὺ». Ὁ ἀσθενὴς ἀπέθεσε πάραυτα τὰ ἐργαλεῖα τοῦ χαμαὶ καὶ ἤρξατο διηγούμενος μετὰ ζωηρῶν χειρονομιῶν καὶ διὰ ἀδιακόπως ἀπαστραπτόντων ὀφθαλμῶν τὰ συμβάντα τῶν ταξειδίων του ἐξ ὅλου τοῦ κόσμου, ὃν περιηγήθη. Μᾶς περιέγραψε πιστότατα τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου *Στεφάνου* ἐν *Βιέννῃ*, τὴν ὁδὸν ἐντεύθεν εἰς *Πράγαν* ἀκριβεστάτα, μᾶς ἔφερον εἰς τὸ Ἄμβουργον, εἰς *Λισσαβόνα*, Ἁγίαν Ἐλένην, εἰς τὰς Πυραμίδας τῆς Αἰγύπτου, εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ τὸν τάφον τοῦ *Σωτῆρος*, εἰς τὴν Ἀμερικὴν, τὴν *Κορσικὴν*, κτλ.

Πᾶν ὅ,τι δὲ ὁ ἄνθρωπος οὗτος λέγει εἶνε γεωγραφικῶς ὀρθόν, αἱ εἰκόνες του εἶνε ζωηραὶ κατὰ τὸν χρωματισμὸν καὶ ἀντικειμενικῶς ἀληθεῖς, τέλος εἶνε περιγραφαὶ ἀνευρισκόμεναι εἰς τὰς ἀρίστας τῶν περιηγήσεων καὶ εἰς τὰς ὀριστεύερας ἐξεικονίσεις τοποθεσιῶν. Ἐνῶ αὐτὸς διηγεῖτο περὶ τῆς *Καπερναοῦμ*, ὁ ἱατρὸς *K.* ἀστεεινόμενος τὸν ἠρώτησεν ἂν ἐγνώρισεν ἐκεῖ καὶ τὸν *λοχαγὸν T.*, οὗτος δ' ἀπήντησε μειδιῶν *πανούργως*. — Πῶς δύνασθε σεῖς ἂν καὶ δόκτωρ νὰ μοὶ κάμητε τοιαύτην ἐρώτησιν; Ἄλλ' ἀστειεύεσθε. Ὅταν ἐγὼ ἤμην ἐν *Καπερναοῦμ*, ὁ *λοχαγὸς* εἶχεν ἀποθάνει πρὸ 300 ἐτῶν. — Δύναται τις ν' ἀκούῃ ἐπὶ ὥρας ὅλας τὸν ἀσθενῆ τοῦτον διηγούμενον, χωρὶς αὐτὸς, ὁ γνόστης ὄλων τῶν τῶν χωρῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων, νὰ εὐρεθῇ εἰς δυσχερῆ θέσιν πρὸ ἐνστάσεώς τινος.

Ὅταν ὁ ἱατρὸς εἶπεν· «Ἀλήθεια, *E.* . .» εἶσθε ἐδῶ εἰς τὸ κατάστημα διότι εἶσθε *τρελλός*; οὗτος ἀπήντησε «— *Γιατὴρ* μου, σεῖς γνωρίζετε τί κακοὶ ἄνθρωποι ὑπάρχουν ἔς τὸν κόσμον. Σεῖς γνωρίζετε καλλίτερα ἀπὸ μ' ἐμένα ὅτι ὅποιος λέει πῶς ἐγὼ εἶμαι *τρελλός* δὲν εἶνε ὁ ἴδιος φρόνιμος. Ἄν δὲν εἶχα τὴν ἀδυναμίαν ἔς τὸ κεφάλι καὶ τὴν ζάλην, δὲν θὰ ἤμουν ἐδῶ».

Καὶ ἐν τούτοις ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶνε ἀνιάτως φρενοβλαθὴς. Ἐκτελεῖ τὸ ἔργον του λαμπρότατα, φροντίζει ἐπιμελέστατα διὰ τὴν τάξιν τῆς οἰκίας· τοῦτου δὲ ἔνεκα ἐπετράπη αὐτῷ νὰ φέρῃ τὴν κλεῖδα, καὶ νὰ ἐργάζεται ὅπως γνωρίζει ὁ ἴδιος. Ἀλλὰ πῶς κατήντησεν εἰς τοῦτο τὸ πά-

θος ὁ γέρων οὗτος, ὁ μὴ λέγων ποσῶς ἀνοησίας; Ἦτο στρατιώτης, ἠκολούθησε πολλές ἐκστρατείας τοῦ Ναπολέοντος, ἐπληρώθη δὲ παρὰ τῷ Eckmühl. Ἐπιστρέψας δὲ οἴκοι ἔπαιζε τὸ πρόσωπον τοῦ καλουμένου Miles gloriosus, τούτεστι τοῦ Παλαύρα πολεμιστοῦ. Κυρία κατοικία αὐτοῦ ἔκτοτε ἐγένοντο τὰ οἰνοπωλεῖα. Ἐπινε γενναίως οἶνον, καὶ οἰνοπνευματώδη ποτὰ, καὶ διεσκέδαζε τοὺς χωρικούς τῆς πατρίδος του διηγούμενος τὰ συμβάντα του. Οὗτω δὲ ἀπρακτῶν διηγείτο ὡς ἀληθές οὐ μόνον ὅ,τι ὁ ἴδιος εἶδεν, ἀλλὰ καὶ ὅ,τι ἤκουσεν, ἢ ἀνέγνωσεν ἢ ἄλλως πως ὠνειρεύθη ἐν τῇ φαντασίᾳ του. Ὅσῳ δὲ τὸ κοινὸν ἤκουεν αὐτὸν εὐαρεστότερον, τόσῳ μᾶλλον ἐξήσκει οὗτος ἑαυτὸν εἰς τὸ κόπτειν παλαύρα. Οὗτω δὲ ἀφοῦ διὰ τῆς πόσεως κατήτησεν εἰς τὴν παραφροσύνην τῶν μεθύσων, ἐπεσκέφθησαν αὐτὸν καὶ αἱ ἀποπλανήσεις τῆς ὁράσεως καὶ τῆς ἀκοῆς, πᾶν ὅ,τι δὲ ἐν ἐργηγόρσει ὠνειρεύετο ἐξελάμβανεν ὡς ἀλήθειαν, οὕτως ὥστε καὶ πᾶν ὅ,τι μᾶς διηγῆθη σήμερον εἶνε κενόδοξα ψεύδη, πλέγμα ὀλίγης ἀληθείας καὶ πολλῆς ποιήσεως.

Νῦν εὐρισκόμεθα καὶ πάλιν εἰς τὸ βαθύ πρᾶσινον χρῶμα τοῦ κήπου τὸ μετὰ χρυσοῦ ἐνίοτε διυφασμένον, ἐν μέσῳ τῆς λάμπειας τῶν ἀνθέων, ἄτινα συνήθως ἀγαπῶσιν οἱ ὕγιεις τὸν νοῦν ἀνθρώποι. Οἱ ὀλίγοι, οἵτινες βαδίζουσιν ἐνταῦθα, παρέρχονται ἀπαθῶς πρὸ τῆς μεγαλοπρεπειᾶς καὶ εὐσμίας, οὔτε βλέμματος ἀξιοῦντες τοὺς εὐχρόους τάπητας τῆς γλόης. Τί ἐνδιαφέρονται αὐτοὶ διὰ τόσῳ μικρὰ πράγματα, διὰ τὴν ἡλιακὴν θέρμην, διὰ τὰς ὀσμάς τῶν ἀνθέων, διὰ τὴν αἰθρίαν τοῦ οὐρανοῦ; Εἰς τὸν ἐγκέφαλον αὐτῶν ἀνέρχονται ἰδέαι ὅλως διάφοροι, μεγαλοπρεπεῖς καὶ παγκοσμίου διαφέροντος. Ὁ εἰς εἶνε ὁ μέγας ἦρωσ τοῦ αἰῶνος, μὴ εὐκαιρῶν οὐδ' ἐπὶ μίαν στιγμὴν, διότι ἀδιακόπως σκέπτεται νὰ εὔρη μηχανήν, διὰ τῆς ὁποίας μίαν ἡμέραν νὰ ἐνωθῶσιν ὅλα τὰ βασίλεια τῆς γῆς διὰ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ καὶ ν' ἀποτελέσωσι γενικῶς παγκόσμιον μοναρχίαν, τῆς ὁποίας δημοκράτης αὐτοκράτωρ θὰ γείνη αὐτὸς ὁ ἴδιος.

Ἐτερος ἦρωσ εἶνε ὁ καθηγητὴς τῶν καθηγητῶν, ὁ διδάκτωρ τῶν διδασκτόρων ὁ «μεγαλοπρεπέστατος πρύτανις» ὁ ζητῶν νὰ λύσῃ τὰ μαθηματικὰ προβλήματα «τοῦ τετραγωνισμοῦ τοῦ κύκλου τῆς αἰωνιότητος» καὶ τὸ τῆς «συμπιπτούσης ἀκτινοειδοῦς τῆς δαρβινείου θεωρίας τῆς καταγωγῆς» διὰ τῆς «ἀτομικῆς ἀφαιρέσεως».

Τρίτος ἦρωσ εἶνε «αὐτὸς ὁ ὁποῖος εἶνε». «Εἶμαι» λέγει «τὸ πᾶν ἐν τῷ παντί, ὁ αἰώνιος, ὁ ποιητὴς τοῦ παντός—εἶμαι ὁ ἀνώτατος Θεός, ὁ Ἀδοναί, ὁ Ἐλογίμ». — Οὗτος μίαν μόνον φροντίδα ἔχει πῶς θ' ἀναγνωρισθῇ ὑπὸ τοῦ κό-

σμου ὡς τοιοῦτος. Ἐὰν δὲ τις κρατήσῃ πρὸ αὐτοῦ τὸ βαπτιστικὸν του, ἐφ' οὗ ἀναγινώσκει ὁ ἴδιος ὅτι εἶνε υἱὸς ἐργάτου, λέγει «δι' αὐτὸ ἴσα ἴσα εἶμαι καὶ ἐγὼ ἐδώ, διότι ὡς παιδίον μὲ ἀντήλλαξαν, καὶ οὕτω ἕνεκα τοῦ ξένου παρεισάκτου ἔχασα τὴν ἀναγνώρισίν μου ὑπὸ τοῦ κόσμου. Πᾶν ὅ,τι κινεῖται καὶ ὑπάρχει ζῆ δι' ἐμοῦ, ἀπ' ἐμοῦ, ἐξ ἐμοῦ ἀλλ' ἢ ὥρα δὲν ἦλθεν ἀκόμη, ὅπως δεῖξω τὴν δόξαν μου — περιμένω τὴν σύζευξιν τριῶν διαμετρικῶν κομητῶν, τότε δὲ γενικὴ σοφία θ' ἀναλάμψῃ ἐκ τῆς Ἀνατολῆς».

Ἐὰν δὲ στραφῶμεν εἰς ἕτερον ἦρωα θεόν, ἔχοντα τὸ στόμα χρυσοῦν καὶ τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἐρωτήσωμεν διατί εὐρίσκεται ἐδώ εἰς τὴν τρίτην τάξιν τῶν ἀσθενῶν, καὶ φορεῖ τόσῳ ἀπλᾶ ἐνδύματα, ἐνῶ ὡς παντοδύναμος θεὸς ἠδύνατο πάραυτα νὰ εὐρεθῇ εἰς καλλιτέρας περιστάσεις, μᾶς ἀποκρίνεται ἐτοιμῶς. «Δὲν θέλω ὁ ἴδιος ἐγὼ εἶμαι ὁ ἄλλος θεός, εἶμαι ὁ υἱός, θέλω νὰ ὑποφέρω, καὶ βασανίζωμαι, δὲν ἔχω δὲ ἀκόμη ἐντολὴν παρὰ τοῦ πατρός μου νὰ δεῖξω καὶ κάμω νὰ αἰσθανθῶσι τὴν δύναμίν μου».

Ἄπαντες οὗτοι εἶνε παράπληκτοι. Κύριος δὲ χαρακτήρ τῆς παραπληξίας εἶνε, ὅπως καὶ ὁ Σαίξπηρ μετὰ πλήρους ἐπιστημονικῆς ἀκριβείας παρετήρησεν, ἡ μέθοδος. Ἄμα ἀσθενής τις τοιοῦτος θέσῃ ὡς κέντρον τῶν παραπληκτῶν αὐτοῦ παραστάσεων κυρίαν τινὰ πρότασιν μὴ ὀρθὴν ἀλλὰ ἄλογον, οὐδὲ ὅλως κωλύεται εἶτα νὰ ἐπέξεργασθῇ τὸ θέμα τοῦτο, ὅπερ τὸν ἀπασχολεῖ ἀδιακόπως καὶ πληροῖ, ὅλην αὐτοῦ τὴν διάνοιαν, ὅπως ἀποδείξῃ αὐτὸ ὀρθὸν μετὰ διαλεκτικῆς ἀξιοθαναμάστου καὶ διὰ λεπτῶν συλλογισμῶν καὶ λαμπρῶν ῥητορικῶν ἀποστροφῶν. Ἐὰν ὁμολογήσῃ τις ὡς ὀρθὴν τὴν κυρίαν πρότασιν τῶν παραπληκτῶν, ἅπαντα τὰ λοιπὰ συμπεράσματα εἶνε ὀρθά.

Ἄπαν τὸ ἀντιληπτικὸν τῶν παραστάσεων τῶν παραπληκτῶν, ἅπας ὁ κόσμος τῶν ιδεῶν αὐτῶν εἶνε τὰ μέγιστα μεμεγεθυμένος, ὅλα τὰ σχέδια αὐτῶν ἐκκεντρικὰ καὶ διευθυνομένα εἰς τὸ ἄπειρον παραγωγικότητος τις ἀσθενῆς δεσπόζει τοῦ νοσοῦντος ἐγκεφάλου, τόσῳ δὲ εἶνε ὁ παράπληκτος κατεληγμένος ὑπὸ τῶν ἐσωτερικῶν τούτων ἐνασχολήσεων, ὥστε οὔτε χρόνον ἔχει πρὸς ἄλλην ἐνασχόλησιν οὔτε αἰσθάνεται πληξίν. Σήμερον μᾶς ζητεῖ ἀμειλίχως γραφίδας καὶ χάρτην ὁ ἔχων τὴν παράπληκτον ἰδέαν ὅτι εἶνε Ραφαῆλος ὁ δεύτερος, ὅπως γράψῃ ἐπὶ τοῦ χάρτου τὰς εἰκόνας τῆς φαντασίας του. Ὁ πόθος του ἐκπληροῦται. Τὴν ἐπομένην ἡμέραν εὐρίσκομεν τὸν χάρτην ἄγραφον. Ἐρωτῶντες δ' αὐτὸν διατί δὲν ἐζωγράφηται; ἀκούομεν τὴν ἀπόκρισιν. «Λυπούμαι πολὺ, ἀλλὰ δὲν ἠδύναμην δὲν εἶχον καιρὸν οὔτε μίαν στιγμὴν.»

Οἱ τοιοῦτοι παράπληκτοι εἶνε εὐτυχεῖς ἐν τῇ παραφροσύνῃ των. Διῆλθον ἤδη τὸ στάδιον

τῶν δεινῶν θρήνων καὶ τὴν ἐλώδη καὶ νεφελώδη χώραν τῶν ψυχικῶν πόνων, τὴν μελαγχολίαν. Διήλθον ἐπίσης εὐτυχῶς καὶ τὴν ἠφαιστειώδη περίοδον τῆς μανίας, ἣτις καταξοχίζει τὴν ψυχὴν, καὶ διασείει τὸ σχεδὸν ἀναισθητικὸν σῆμα δι' ἀγρίων σπασμωδῶν κινήσεων. — Εὐτυχῶς; Ὅχι, δυστυχῶς μᾶλλον. Διότι ἐνόσω ὁ δυστυχὴς ἐνόμιζεν ὅτι θ' ἀποθάνῃ ἐκ δυστυχίας καὶ θὰ καταστραφῇ ὡδύρευτο καὶ διῆγε τὰς ἡμέρας αὐτοῦ ἐν κλαυθμοῖς καὶ ὀδυρμοῖς, ἐν ὧσιν ἐρίπτετο ἐν τῇ μανίᾳ του κατὰ τῶν τοίχων τοῦ δωματίου καὶ ἐν τῇ παραφορᾷ του ἔθραυε τοὺς ὀδόντας, καὶ κατέσχιζε διὰ τῶν ὀδόντων τὰ ἐνδύματα, τὴν κλίνην του, τὴν στρωμνὴν του, ἦτο εἰσέτι καιρὸς ὅπως σωθῆ, ἦτο ἀκόμη ἐλπίς πρὸς ἴασι. Νῦν ὅμως ὅτε παρήλθεν ἡ θόλωσις τῶν ὑδάτων τοῦ πάθους καὶ τοῦ θορύβου, διατελεῖ ὁ ἄρρωστος ἡσυχος, αἰσθάνεται ἑαυτὸν εὐτυχῆ, εἶνε εὐχαριστημένος, αἰσθάνεται ἑαυτὸν ὡς προφήτην, βασιλέα, σοφόν, ἅγιον, θεὸν καὶ μάλιστα ὡς μέγαν θεόν, καὶ συνομιλῶν μεθ' ἐκάστου ἐπιπέπτου διασκεδάζει ἑξαίρετα κατὰ τὸ εἶδος του.

Ὁ μᾶλλον διασκεδαστικὸς ὄμιλος ἐν τῷ φρενοκομείῳ εἶνε ὁ τῶν παραφρόνων τῶν δυστυχῶς ἀνιάτων. Ἀπανταχοῦ ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ τμήματος τῶν γυναικῶν μᾶς φωνάζουσι «Καλῶς ὄρισάτε.» Αὐτοὶ πᾶσαι ἐργάζονται προθύμως, ἔτι δὲ προθυμότερον φλυαροῦσι. Μετὰ τινων ἀσθενῶν δυνάμεθα νὰ συνομιλήσωμεν ἐφ' ἱκανὸν χρόνον εὐαρέστως, ἐν τέλει δὲ δὲν ἐξάγομεν ἐξ ὅλης τῆς ὀμιλίας τῶν τίποτε. Δὲν βλέπομεν, οὔτε ἀντιλαμβάνομεθα ἄλλο ἢ σπουδαίαν ἐνασχόλησιν διὰ τὸ τίποτε καὶ ἄλογον καὶ ἀνόητον φλυαρίαν. Ὅ,τι δὲ μᾶς διηγοῦνται ἀσθενεῖς τινες εἶνε ἀληθές, διότι τὰς μυστικὰς αὐτῶν ἰδέας καὶ παραδοξολογίας δὲν ἀνακοινοῦσιν εἰς ὅποιονδήποτε ξένον. Ἄλλ' ὁ διάλογος δὲν ἐξακολουθεῖ μακρὸν χρόνον ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος. Εὐθὺς καταλείπουσιν αὐτὸ μεταπηδῶσιν εἰς ἄλλο, ὀμιλοῦσιν ἄλλ' ἄντ' ἄλλων καὶ χάνουσι τὴν ἀφετηρίαν τῆς ὀμιλίας των.

Αἱ κυρίαὶ ἐστολισμέναι ἐπιδεικτικῶς, ὅπως γίνονται καταφανεῖς, κάθηνται πρὸ τῆς ραπτικῆς, μηχανῆς, τῆς ὑφαντικῆς, τοῦ τελάρου. Κυρία τις κάθηται ἐνδεδυμένη ἑορτάσιμα ἐφ' ὑψηλῆς ἑδρας, ἀπὸ δὲ τοῦ στήθους αὐτῆς, τῶν ὠμοπλατῶν, τῶν βραχιόνων κρέμανται ποικιλόχροοι θύσανοι, ταινίαι μετὰξινὸι καὶ ταινίαι χάρτινοι. Ἐφ' ἐκάστης δὲ χαρτίνης ταινίας, ἣτις κρέμαται, εἶνε γεγραμμένος καὶ ἐν ὄνομα Schiller, Wieland, Goethe, Humboldt, Thomas à Kempis, Ida Hahn-Hahn, Kladderadatsch, Eugène Sue κ.τ.λ. «Παρατηρήσατε ἐδώ, Κύριε, τὸν κατάλογον τῶν ἔργων, ἅτινα συνέγραψα» μᾶς λέγει ἡ παγκόμιος συγγραφεὺς με' ἀφελῆ, ἀλλὰ σαφῆ τόνον. Τί ἤθελε μᾶς ὠφελήσῃ ἐνταῦθα ἡ ἀντιλογία;

Ἐνεκεν τούτου ἐθαυμάσαμεν τὰς πολυμερεῖς γνώσεις τῆς συγγραφῆς, ἣτις ἦτο πρῶτην μοδίστα περιπεσοῦσα εἰς ἔρωτα ἀτυχῆ, εἶχεν ἀναγνώσει πολλὰ ἀκατάληπτα δι' αὐτὴν βιβλία, καὶ ἔζη ἐν πενία μεγίστη πίνουσα καφὲ μόνον ἐκ βάλανων καὶ ἀποπλύματα τοῦ τεῖου. Εἰς τὸν θαυμάζοντα τὴν τύχην τῆς συγγραφῆς οἶδε αὐτὴ τὴν χεῖρα μετὰ πάθους πρὸς ἀσπασμόν.

Νέα τις καὶ ὠραία γυνὴ παίξει εὐχερέστατα ἐπὶ τοῦ κλειδοκυβάλου. Ἡ δυστυχὴς ἐγένετο παράφρων ἐνεκα τῆς μεγίστης εὐτυχίας τοῦ γάμου. Εἶδον αὐτὴν κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς ἀσθενείας τῆς περιπεσοῦσαν εἰς μανιώδεις παροξυσμοὺς, καὶ ἔλαβον ὑπὸ τὴν θεραπείαν μου. Τὸ κύριον ὅμως αἷτιον τῆς παραφροσύνης τῆς ἦτο ὁ κληρονομικῶς εἰς αὐτὴν μεταδοθεὶς ἀσθενὴς ἐγκέφαλος. Ὁ πατήρ τῆς ἡμιμαθῆς καὶ ἀλαζῶν διδάσκαλος σχολείου, ἐν παροξυσμῷ τινι διαταράξας τῶν φρενῶν ἐκρεμάσθη διὰ σχοινοῦ. Ἡ νέα κόρη τότε εὐροῦσα τὸν αὐτοκτονήσαντα πατέρα, ἔκοψε μόνη τὸ κατηραμένον σχοινοῦν. Ὁ ἀδελφὸς παθῶν ποτε τυφοειδῆ πυρετὸν ἐπήδησεν ἀπὸ τοῦ παραθύρου καὶ ἔμεινε νεκρὸς. Ἡ κυρία αὕτη ἀπέθανε παράφρων ἐκ φυματιώσεως.

Ἡ προδιάθεσις εἰς παραφροσύνην, τουτέστιν ἡ ἥσων ἀντίστασις τοῦ ἐγκεφάλου πρὸς τὰς ἐξωτερικὰς δυσμενεῖς περιστάσεις, εἶνε κληρονομικὴ, ὅπως εἶνε κληρονομικὰ τὰ διάφορα προτερήματα ἢ ἐλαττώματα, τὸ ἀνάστημα τοῦ σώματος, τὸ χρῶμα τῶν τριχῶν, ἡ φωνή, ἡ στάσις τοῦ σώματος. Πρὸς τὴν κληρονομικότητα ταύτη προστίθεται συγχρόνως ἐνίοτε καὶ παρημελημένη ἀνατροφή. Εἰκόνα τοῦ τί ἐστὶ παραφροσύνη ἔχομεν ἐν τοῖς ὄνειροις ἡμῶν. Τὴν ὁμοιότητα δὲ ταύτην μεταξὺ ὄνειρων καὶ παραφροσύνης ἀνομολογοῦσι πολλοὶ φρενοβλαβεῖς ἰαθέντες, οἵτινες θεωροῦσιν ἅπαντα τὸν χρόνον τῆς νόσου των ὡς βαρὺ τι καὶ μακρὸν, ὅτε μὲν ἀπαίσιον ὅτε δὲ καὶ εὐτυχὲς ὄνειρον.

Σαφῆ εἰκόνα τῶν κυριωτέρων μορφῶν τῆς φρενοβλαθείας δίδουσιν ἡμῖν καὶ τὰ δάκρυα, ἡ στενοχωρία, ἡ μανία πρὸς τὸ ὀμιλεῖν καὶ ἐρίζειν, αἱ ἀγανακτήσεις, αἱ σώφρονες ἀνοησίαι, καὶ ὅλα τὰ ἄτοπα μωρολογήματα, ἅτινα μᾶς ἀπασχολοῦσι καὶ μᾶς τυραννοῦσιν ἐνίοτε καθ' ὕπνον. Τὸ παραφρονεῖν καθ' ὕπνον ὀνομάζομεν ὄνειρον, τὸ ὀνειρεύεσθαι ἐν ἐγρηγόρσει ὀνομάζομεν παραφροσύνην. Ἐκ τοῦ ὄνειρου ἐξεγειρόμεθα ταχέως, ἐκ τῆς παραφροσύνης βραδέως.

Καὶ ἡ μέθη δὲ καὶ ἡ διὰ χλωροφορμίου νάρκωσις παρέχουσι μεγίστην ὁμοιότητα πρὸς πολλὰ στάδια τῆς παραφροσύνης. Καὶ οἱ ἀρχαῖοι δὲ Ἕλληνες ὀνομάζον τὴν μέθην μικρὰν μανίαν.

Ἄπαντες οἱ ἀσθενεῖς οὗτοι, οἱ πάσχοντες διαφορώτατα εἶδη παραφροσύνης καὶ ἔχοντες τὰς ποικιλωτάτας παραστάσεις ἐν τῇ διανοίᾳ των,

ἐλλόγως θεραπευόμενοι ζῶσιν εἰρηνικώτατα καὶ ἄφετοι, μονάζοντες ἢ μετ' ἀγγέλων. Τινὲς ἀρέσκονται ζῶντες ὅλως κατὰ μόνας.

Ἐκεῖ πρὸς τὸ ἄκρον τῆς αὐτῆς ὁ ἀνώτατος θεὸς ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ οὐρανοῦ τρέφει τὰ στρουθία καὶ τὰς περιστέραις, ὁ δὲ Γενναϊότατος Ἀρχηγὸς τῆς εὐρωπαϊκῆς ἐθνοφυλακῆς καλλιεργεῖ τὰ *ρέσεδα* αὐτοῦ καὶ τὰς *βεγορίας* εἰς γάστρας. Ὅλον τὸν οἶκον δὲ πληροῖ ἐπιμελῆς κινήσεις καὶ πολυάσχολος ἐργασία, συμπαρασύρουσα καὶ ἄλλους τῶν φρενοβλαβῶν τούτων εἰς ἐνασχόλησιν, καὶ ἐπιφέρει οὕτω διὰ τῆς ἐλαφρᾶς ἐργασίας ἀπασχόλησιν τοῦ πνεύματος καὶ τέρψιν.

Ἡ πορεία τῶν μορφῶν τῆς παραφροσύνης εἶνε συνήθως τιαυτή, ὥστε μετὰ διαρκῆ καὶ ἐπίμονον ἀπουσίαν ἐπέρχεται τὸ στάδιον τῆς μελαγχολίας, τούτεστι τῆς διαρκοῦς ψυχικῆς ἀναιτίου βαρυθυμίας, ἣτις ἔχει ὡς συνοδὸς πάλιν ἀπάτας τῶν αἰσθήσεων καὶ παραφόρους παραστάσεις διαφόρου εἶδους καὶ διαφόρου ἀποχρώσεως.

Στάδιόν τι *μανίας*, καθ' ὃ ὁ ἀσθενὴς εὐρίσκειται ἐκτὸς ἑαυτοῦ, ἀποτελεῖ τὴν ὀπισθοδρομήσιν οὕτως εἰπεῖν τῆς φύσεως. Τὴν βαρύθυμον καταπεπτωκυῖαν κατάστασιν τῆς ψυχῆς ἀκολουθεῖ στάδιον ἐξεγέρσεως. Ὁ ἀσθενὴς εἶνε *μανιῶδης*. Τὴν ἐκφρασιν τῆς ἐνδομύχου αὐτοῦ καταστάσεως δηλοῦσιν αἱ τάσεις αὐτοῦ πρὸς ῥυθμικὴν ἐκδήλωσιν τῶν διανοημάτων, πρὸς κατασκευὴν στίχων, πρὸς συλλογὴν ἢ καταστροφὴν διαφόρων ἀντικειμένων. Κατὰ μικρὸν εἶτα ἐπέρχεται ἡ ἄνοια, μετ' ἐμμόνων μακρὸν χρόνον παραμενουσῶν ἰδεῶν, καθ' ἣν ὁ ἀσθενὴς πλάττει δευτέραν ἐν ἑαυτῷ ἐνδόμυχον προσωπικότητα, ἀνάλογον πρὸς τὰ διεγνηγερέμενα αὐτοῦ αἰσθήματα. Ἐνῶ δὲ τὸ πᾶν εἰς τοὺς *μανιῶδεις* εἶνε ὄρμαί, καὶ αἱ πράξεις καὶ αἱ ὄρμαί εἰς τοὺς ἀνοήτους εἶνε θέλησις ἀσθενὴς ὀδηγούμενη ὑπὸ παραστάσεων παραφόρων ἐν γνώσει ὡς τοιούτων.

Αἷτια τῆς παραφροσύνης εἶνε πολλὰ. Ὅπως δὲ καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας νόσους, καὶ ἐνταῦθα συνηθέστατον αἷτιον εἶνε ἡ κακὴ θρέψις τῶν ἀνθρώπων. Τὸ πλεῖστον μέρος τῶν νοσοῦντων ἐν τοιούτοις καταστάσεσιν ἀποτελεῖται ἀφ' ἐνὸς μὲν ἐξ ἀνθρώπων κακῶς τρεφομένων καὶ ἐκτελούντων βαρείας πνευματικᾶς ἢ σωματικᾶς ἐργασίας, εἶτε ἐξ εὐτραφῶν καὶ πολυσάρκων ἀνθρώπων, ὧν ὅμως ἡ πέψις καὶ πλάσις τοῦ αἵματος ἔπαθεν ἐκ διαφόρων νόσων ἢ ἐκ λύπης καὶ παθῶν, ἢ αἱ δυνάμεις κατηναλώθησαν ὑπερβαλλόντως ὑπὸ τοῦ Βάχχου καὶ ἄλλης ἀσωτείας, ἢ ἐξ ἀγρυπνιῶν, τοκετῶν ἐπὶ γυναικῶν κ.τ.λ.

Εἶνε δὲ γνωστὸν ἐκ πείρας ὅτι πλείονες παράφρονες θεραπεύονται σήμερον ἢ πρό τινων δεκαετηρίδων, ὅτε ὡς θεραπευτικὰ μέσα ὑπῆρχον αἱ φλεβοτομῖαι καὶ ἡ διὰ πείνης ἀγωγή· οἱ πλείστοι τῶν ἀσθενῶν πάσχουσιν ἐξ ἀναιμίας καὶ

δυσαναλογίας περὶ τὴν σύνθεσιν τοῦ αἵματος, ὀλίγοι δὲ ἐκ πολυαιμίας.

Συχνότατα δίδουσιν ἀφορμὴν εἰς φρενοπαθείας καὶ αἱ καλούμεναι κράσεις καὶ τὰ πάθη. Οἱ τῆς καλουμένης νευρικῆς κράσεως ἄνθρωποι, π.χ. οἱ ἔχοντες εὐερέθιστον σῶμα καὶ ἀδύνατον, ἀσθενούσιν εὐκολώτερον τῶν ρωμαλέων καὶ ἀπαθῶν, οἱ τρυφεροὶ καὶ εὐαίσθητοι πλείον τῶν ψυχρῶν καὶ δυσαισθητῶν. Αἱματώδους ἢ χολερικῆς κράσεως φιλάργυρος δύναται νὰ φθάσῃ εἰς βαθὺ γῆρας, ἐν ᾧ ἂν ἦτο νευρικός θὰ ἐφέρετο εἰς τὸ φρενοκομῆϊον. Ὁ ἔρως ἐπίσης ὁ εὐτυχῆς τόσον ὅσον καὶ ὁ δυστυχῆς, ὁ θριαμβεύων καὶ ὁ ἀποτυγχάνων, κάμνει εὐτυχῆς ἢ παράφρονος κατὰ τὴν σωματικὴν ἢ πνευματικὴν σύστασιν τῶν ἀνθρώπων.

Πλὴν τούτων ὅμως ὑπάρχει καὶ πλῆθος ἄλλο σωματικῶν καὶ ψυχικῶν αἰτίων τῆς παραφροσύνης.

Οὔτε ἡ ἀνωτάτη ἐπιστημονικὴ παιδείουσι, οὔτε ἡ παχυλωτάτη δεισιδαιμονία προφυλάττουσιν ἀπὸ τῆς νόσου. Ἡ ροπή πρὸς τὰς ἡδονὰς κατὰ τοὺς χρόνους καθ' οὓς ζῶμεν, ἡ *μανία* τῶν ἐπιχειρήσεων, ἡ ἄκαυστος ἔφεσις πρὸς κτήσιν χρημάτων καὶ πλούτου, τιμῆς, βαθμῶν, τίτλων, παρασῆμων κ.τ.λ., καθιστῶσι τοὺς ἀνθρώπους ἐν πρώτοις μὲν ἀσθενεῖς τὸν ἐγκέφαλον, εἶτα δὲ παράφρονος.

Ὅπως δὲ τὸ ψῦχος καὶ ἡ πείνα τοῦτον μὲν καθιστῶσι φθισικόν, ἐκεῖνον δὲ καρδιακόν καὶ τὸν τρίτον παράφρονος, οὕτω καὶ ἄλλος μὲν τῶν κοιλοδοῦλων θνήσκει ἐν τῷ φρενοκομῆϊῳ, ἕτερος δὲ ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου του ἐξ ὕδρωπος. Τὸ αἷτιον εἶνε πάντοτε τὸ αὐτό, πρόκειται δὲ μόνον ἂν ὁ ἐγκέφαλος ἢ τὸ ἦπαρ ἦσαν ἱκανὰ νὰ ἀνισταθῶσι κατὰ τῆς βλάβης ἐκ τοῦ οἰνοπνεύματος καὶ τῶν ἄλλων ὑπερβολικῶν ἀπολαύσεων τῆς γαστρός. Οὕτω καὶ αἱ φροντίδες καὶ οἱ περισπασμοὶ τὸν μὲν ἔχοντα τοὺς πνεύμονας ἀσθενεῖς φέρουσιν εἰς τὴν φθίσιν, τὸν δὲ τὸν ἐγκέφαλον εἰς τὴν παραφροσύνην.

Εἰς αὕξησιν τοῦ πληθυσμοῦ τῶν φρενοκομῆϊων συντελοῦσι πολὺ καὶ τὸ μῖσος, ὁ φθόνος, ἡ ὑπερηφάνεια, ἡ ζήλοτυπία καὶ ὅλα τὰ οἰονδήποτε ὄνομα φέροντα ἀνθρώπινα πάθη.

Πλὴν τούτων ὑπάρχει καὶ μέγα πλῆθος ψυχικῶν νόσων, αἷτινες ἐπέρχονται συχνότατα καὶ κατὰ μεγάλας περιόδους εἰς πλήθη ἀνθρώπων, π.χ. εἰς τὸν λαόν. Αἱ πνευματικᾶ αὐτὰ ἐπιδημῖαι προυποθέτουσι πνευματικὰ μολύσματα. Ἰδέαι διάφοροι, ἐτι δὲ μᾶλλον αἰσθήματα, διαθέσεις ὑγιεῖς καὶ νοσηραῖ, εὐθυμοὶ ἢ θλιβεραὶ εἶνε κολλητικὰ ὅπως καὶ τὸ χάσμημα. Ἡ προδιάθεσις δὲ πρὸς τοιαύτας ἀσθενείας κατὰ πλήθη κεῖται ἐν τῇ ἐμφύτῳ ροπῇ τῆς ἀνθρωπότητος πρὸς τὸ μμεῖσθαι.

Ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν ἐπιδημικῶν νοσημάτων τῆς

ψυχῆς λανθάνον νῆμα μολύνσεως συνδέει πάσας ταύτας τὰς νόσους, τὴν χορευτικὴν ἐπιδημικὴν νόσον τοῦ Ἁγίου Gui καὶ Vit, τὰς θρησκευτικὰς πομπάς, καθ' ἃς τὰ πλήθη ἐμαστιγοῦντο, τὰς ἐπιδημικὰς ἐμφανίσεις τῶν πνευμάτων καὶ τὰς πολιτικὰς παράφρονας ἰδέας ἐπαναστάσεων τινων.

Νῦν ὅμως ὁ ἀναγνώστης μὲ ἐρωτᾷ, Διὰ τίνων μέσων δυνάμεθα νὰ θεραπεύσωμεν τοὺς παράφρονες; Ποῦ συνίσταται τὸ μυστήριον τῆς θεραπείας αὐτῶν; Ἡ ἀπόκρισις εἶνε εὐκόλος, « Ὅταν ὁ ἀνθρώπος ἀσθενήσῃ τὴν ψυχὴν, προτείνομεν τὴν θεραπείαν τοῦ σώματος ».

Πρότερον ἐνόμιζον ὅτι δύνανται νὰ ἀποτρέψωσι τοιοῦτους ἀσθενεῖς ἀπὸ τῶν σταθερῶν αὐτῶν ἰδεῶν διὰ ψυχικῶν μέσων, διὰ πνευματικῶν καὶ ἰατρικῶν προτροπῶν. Τὸ νὰ ζητῆ τις ὅμως νὰ παραπέσῃ παράφρονα εἶνε τὸ αὐτό, ὡς τὸ νὰ συζητῆ μὲ μέθυσον, διὰ τοῦ ἐγκεφάλου τοῦ ὁποίου ῥεεῖ αἷμα δηλητηριασμένον δι' οἶνοπνεύματος, ἢ ὡς νὰ ζητῆ διὰ λόγων νὰ θεραπεύσῃ ὑδρωπικὸν ἢ καρδιακόν.

Οὐδεμία νόσος ἀπαιτεῖ παρὰ τοῦ ἱατροῦ τόσας γνώσεις καὶ ὑπομονὴν ὅσας ἡ παραφροσύνη. Ὁ ἱατρός δέον νὰ ἔχῃ λεπτοτάτην αἰσθησίν, εὐαισθησίαν, εὐσπλαγχνίαν, πάντα δὲ ταῦτα συνδεδεμένα μετὰ μεγάλης ἐπιστημονικῆς παιδείσεως.

Αἱ βάσεις τῆς θεραπείας τῶν φρενοβλαβῶν στηρίζονται εἰς τὰ ἐξῆς τρία ἀξιώματα·

1) Κατὰ τὰς μεγάλας ψυχικὰς διεγέρσεις δέον ἡ θεραπεία νὰ μὴ εἶνε ἰσχυρά. Φροντιστέον μόνον ὅπως μὴ ἐξασθενῶνται οἱ ἀσθενεῖς.

2) Τὸ νὰ μὴ ἐξερεθίζωμεν τὸν ἀσθενῆ εἶνε ἤδη μερικὴ ἴασις.

3) Τὰς ψυχικὰς νόσους δὲν θεραπεύομεν μόνον δι' ἠθικῶν, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ διὰ θεραπευτικῶν μέσων ζητοῦμεν νὰ ἐπαναφέρωμεν εἰς τὸ νόμιμον τὰ ἀσθενήσαντα ὄργανα (ἐγκέφαλον, νευρικὸν σύστημα κ.τ.λ.).

Ἐπειδὴ δὲ εἶνε ἐνταῦθα ὁ τόπος πρὸς διεξοδικὴν περιγραφὴν τῆς θεραπείας τῶν φρενοβλαβῶν, παρατηροῦμεν μόνον ὅτι τὰ μέγιστα θεραπευτικὰ μέσα, παρὰ τὰ ἰατρικὰ λουτρά καὶ τὰ τοιαῦτα, εἶνε ἀπλούστατα. Ἐργασίαι διαφόρου εἶδους ἐν τοῖς ἀγροῖς καὶ τοῖς δασεσιν, ἐν τῷ κήπῳ, ἢ τῇ αὐλῇ, ἢ ἐν ἐργαστηρίοις, ἀνάλογοι δὲ πρὸς τὰς δυνάμεις καὶ τὴν ποιότητα τῶν ἀσθενῶν, διαχύσεις καὶ τέρψεις διαφόρου εἶδους, θέατρον, χορὸς κ.τ.λ, ἰδοὺ τὰ μέσα ἅτινα ἔχομεν ν' ἀντιταξώμεν κατὰ τῆς φρενοβλαθείας.

Ἄλλ' ἐνταῦθα κατελήξαμεν εἰς θέμα πολὺ συζητηθέν, εἰς τοὺς μυθιστορικὰς περιγραφέντας χοροὺς τῶν φρενοβλαβῶν, τὰς συναυλίας αὐτῶν, τὰς διασκεδαστικὰς ἐορτάς καὶ τὰ τοιαῦτα. Ἐπὶ τοῦ θέματος δὲ τούτου ἀδαεῖς ἐπιφυλλιδογράφοι περιέγραψαν εἰρωνικῶς διὰ λαμπρῶν χρωμάτων τὴν ἔνοιαν καὶ παραφροσύνην. Καὶ εἶχον

δίκαιον· διότι οἱ ἀσθενεῖς κατὰ περιόδους δύνανται, καὶ πρέπει νὰ φέρονται οὕτως, ὥστε οἰοσθήποτε ἄλλος μὴ γνωρίζων ὅταν ἴδῃ καὶ ἀκούσῃ αὐτοὺς ἀπαγγέλλοντας, δρῶντας, μουσουργοῦντας, χορεύοντας, προπίνοντας, δὲν δύναται νὰ διακρίνῃ τὴν γενομένην τομὴν τοῦ μυστηριώδους ψυχικοῦ νήματος. Οἱ ἄρρωστοι κάθηται· πίνοντες τὸν ζῦθον αὐτῶν ἢ τὸ τέιον ἢ παίζουσι τόσῳ εὐθύμως ὅπως καὶ οἱ ὑγιεῖς ἐν θυμηδίᾳ ἐορτῆς.

Πολλάκις παρεκλήθη ὑπὸ πολλῶν νὰ περιγράψω τοιοῦτον χορὸν μετμημφιεσμένων ἐν τῷ φρενοκομείῳ ἢ νὰ ἐπιτρέψω νὰ παρασταθῶσι εἰς τοιαύτην μυστηριώδη τῶν φρενοβλαβῶν διασκέδασι.

Ἐνταῦθα θέλω ἀναφέρει μόνον ὅτι εἰς τοιαύτας ἐορτάς τοῦ καταστήματος δὲν δύναται τις νὰ ἴδῃ τι ἐκτακτον. Ὁ χορὸς τελειώνει εἰρηνικώτατα καὶ τακτικώτατα ὅπως καὶ ἀλλαχοῦ παρὰ ταῖς καλλιτέρας συναναστροφαῖς. Εἰς τοιοῦτους μάλιστα χοροὺς τῶν φρενοβλαβῶν ὁ χορὸς διεξάγεται ἡσυχώτερον, τακτικώτερον, ἀγνότερον, ἐν γένει δὲ διὰ μιᾶς λέξεως χρηστότερον, ἢ εἰς τοὺς ἄλλους τῶν μετμημφιεσμένων ἢ μὴ. Εἰς τοὺς χοροὺς τῶν φρενοβλαβῶν θὰ εὕρῃ τις πάντοτε ὅτι καὶ αἱ ἐνδυμασίαι καὶ οἱ λόγοι καὶ αἱ πράξεις τῶν εἶνε ἥττον διεγερτικοί, ἥττον ἐκκελυμένοι, ἥττον διάστροφοι τῶν αἰσθήσεων, ἐν μιᾷ λέξει ἥττον παράφρονες καὶ μᾶλλον πρόσφοροι εἰς τὴν ὑγίαν ἢ εἰς τὰς μετὰ χοροῦ ἢ ἀνευ χοροῦ ἐσπερίδας τοῦ τεῖου ἢ ἄλλας οἰασθήποτε ἐκ τῶν βλαπτουσῶν τὴν ὑγίαν καὶ διεγειρουσῶν τὴν καρδίαν καὶ τὸν ἐγκέφαλον.

(Ἐκ τοῦ γερμανικοῦ.)

Ε.

ΔΕΝ ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ

Ἐκτὴν τοῦ ἀθηναϊκοῦ βίου

Ὁ κύριος Ἀνδρέας Ἀμπελίδης ἀφοῦ ἀνέγνωσεν ἐπιτροχάδην τὰς εἰδήσεις καὶ τὰ τηλεγραφήματα τῶν πρῶινῶν ἐφημερίδων, ἔρριψεν εἴτα ἐν βλέμμα καὶ εἰς τὰς ποικίλας γνωστοποιήσεις τῆς τετάρτης σελίδος. Εἶδεν ἐκεῖ δρομολόγιον ἀτμοπλοικῆς ἐταιρίας, φάρμακον κατὰ τῆς ἐπιληψίας, ἀγγελίαν φοιτητοῦ ζητοῦντος παραδόσεις, νέον εἶδος βαφῆς διὰ τὰ ὑποδήματα καὶ πλεῖστα ἄλλα οὐδὲν ἑνδιαφέροντα αὐτόν. Ἄλλ' ἐσταμάτησε προσεκτικὸς εἰς σειρὰν τριστίχων καὶ τετραστίχων καταχωρήσεων, ὧν προηγεῖτο μεγάλοις γράμμασιν ἡ λέξις: Ἐνοικιάζεται. Ἐνοικιάζεται ἐν μαγαζείῳ... Ἐνοικιάζεται ἐν ὑπόγειῳ... Ἐνοικιάζεται ἀπὸ 1ης προσεχοῦς 7θρίου οἰκία μοναχικὴ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀκαδημίας... .

— Εἶνε καθὼς μᾶς χρειάζεται! ἐμονολόγησε περιχαρῶς καὶ χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸν — ὡς ἀν-